

rachiulu, berea, vinulu, romulu și altele, bându-se ca apa, strică sănătatea pe nesimțite și ucidu pe omu. Omenii cari se adapă multu cu asemine bături, se tîmpescu, perdendu pe lângă scumpa sănătate, chiar și judecata de omu. Vêdutăți vr'unu omu poticinindu-se, cîntându și răcnindu pe drumu ca unu nebuu?— Ce felu de omeni suntu aceștia?— Bețica dar', este celu mai uriciosu și mai rușinosu viciu; pentru că face pe omu bolnăviciosu, seracu și tutuloru uriciosu. Dintre tôte băturile spirituose, cea mai vătămătoare și grabnic ommoritoare, este rachiulu. Elu e amestecatu cu felurite lucruri otrăvitoare. Toți omenii cari obicinuescu astă bătură și altele assemine ei, suntu bugeți la față, cu măruntăele arse și puținu timpu se bucură de viață. Vinulu se pôte întrebuiță câte puținu de cătră omenii bătrâni și cei cari se ridică de pe bôlă. Dar' bându-se în tôte zilele ca apa, este totu așa de stricătoru ca și rachiul. Cafeua și ceaiulu, când se întrebuițeză peste măsură, assemine adducu amețeli, tremuru și slăbăciune de stomacu. Numai omenii proști beu peste măsură. Copii beu numai apă.

38. **Calugărenii.** După porunca Sultanelui, Sinan Pașa adună o armată de 200 mii Turci și porni asupra lui Michaiu. Michaiu cum află de venirea acestei armate numeroase, strinsă și elu vr'o 16 mii Români armați; apoi trămissă îndată poftire, atâtu Moldoveniloru, câtu și lui Sigismund Batorj, domnulu Transilvaniei, ca să-i vină într'ajutoru, după cum îi promissesseră. În Moldova însă, Aron Vodă se schimbassă și în locul lui se făcusse Domnu Stephan Răsvan. Michaiu, auzendu că Turcii se apropieau mereu de Dunărea, nu mai așteptă să-i vină ajutoru; ci alergă singuru, cu cei 16 mii voinici Români, să oprască pe dușmani la trecerea Dunărei. Și în adevăru Români nu lăssară vr'o 3 deci zile pe Turci, să trecă Dunărea în Muntenia. Însă Michaiu, vedendu că totu nu-i mai vine ajutoru de nicăeri, se trasse înapoi cale de-o poștă de la Dunărea, pêne la unu locu, numitu **Calugărenii**. Turcii, încuragiați prin asta, trecură în grabă Dunărea și începură a urmări pe Români.— În ziua de 13 Augustu 1595, adecă după 2 ani a domniei lui Michaiu, mica armată Română, stă gata de luptă, față'n față cu cea turcască. Amândoș armatele, erau despărțite una de alta, prin rîșorul Neajlovu. Tobele și muzicele din amândoș părțile, dede semnalulu luptei. Turcii trecu cu repegiune podul rîșorului, asupra Româniloru; Români li stau cu putere înnaînte; o luptă înfricoșată se încinge, care ține pêne pe la amică-dî. Acum Români, începu a slăbi și voru a lua fuga; atunci eroul Michaiu, dede pinteni voiniculu său calu, și ca unu fulgeru se repede singuru în mijloculu Turciloru. Întocmai ca o stîncă ce vine din vîrfulu unui dealu, așa Michaiu restornă la pămîntu, totu ce întălnesce în calea sa. Apoi ajungendu pêne la **Caraiman pașa**, îlu tae în bucăți cu lata lui sabie; și, luându-i stindardulu, care la Turci se numesce **tuiu**, se întorce cu sabiea într'o mână și cu tuiu 'n ceea-l-altă, pêne la armata sa. Atunci soldații români încuragiați, se repedu asupra Turciloru, cari, spăimîntați de curagiulu eroului Michaiu, începuseră a fugi în tôte părțile. Turcii creșură că Michaiu nu era omu, ci unu demonu; căci ei nu mai vedusseră nici o dată, vr'unu omu atâtu